

כִּי תֵשָׂא שַׁבַּת פָּרָה

בעלון זה נעסוק בתוכן שיעור מס' 619 במדרשת "ברינה יקצורו", מיסודו של מ"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל השיעור נמסר ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, בכל יום ב' בשעה 19:00. השיעור מועבר גם בזום, מספר הפגישה: 9779997777, סיסמת כניסה: 777.

עלון מס' 508 שנה י"א העלון מוקדש לע"נ מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף י"ז אדר תשפ"א

999 פ' 1089

999 פ' 1089

פרשתנו עוסקת בחטא העגל, ובהמשך בניית המשכן כחלק מפרשיות תרומה, תצוה, ויקהל ופקודי, בכל הפרשיות המכנה המשותף הוא "חכמת הלב", וכך כתוב (לה, י): "וְכָל חָכֵם לֵב בְּכֶם יָבֹאוּ וַיַּעֲשׂוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה ה'".

בציווי על מלאכת הקודש בעשיית המשכן וכליו יש להבין את משמעות הביטוי "חכם לב". שהרי לכאורה, מאחר שמרכז החשיבה נמצא במוח, בעוד הלב הוא מרכז הרגשות (כמו בביטויים: כאב לב, גבה לב, אטם לב), היה צריך לומר "חכם בשכלו" או רק "חכם". אולם בא הכתוב ללמדנו כי אמנם יש חכם בשכלו, ואפילו גאון באדריכלות או בתכנות מחשבים ובכל דבר חכמה אחר, אך הוא חסר רגישות לזולת, לבו אינו חכם לחוש את אשר עובר על זולתו, ומתוך כך עלול הוא לפגוע ברגשות סובביו ואינו מבין מדוע הם נפגעים.

אדם כזה, שהוא "חכם שכל" ואינו "חכם לב", אינו אדם מתוקן, ולכן אינו ראוי למלאכת הקודש. ומה יעשה האדם כדי לרכוש את הרגישות לזולת קנין בנפשו? יִשְׁנֶן לעצמו את דברי רבי עקיבא לאותו גוי שבא להתגייר כפי שמובא בגמרא (שבת לא): "דעלך סני, לחברך לא תעביד" כלומר מה שעליך שנוא, לחברך אל תעשה. שהרי את תחושות לב עצמו כל אדם מרגיש, ויודע הוא בדיוק מה שנוא עליו. יתחיל לאמן עצמו שלא לעשות זאת לזולתו, ומתוך כך יתרגל לחוש את כאב זולתו כמו את כאב עצמו. בדרך זו, לבו הולך ונעשה רגיש לזולת, עד שבכל דיבור ומעשה, יכנס ללב זולתו ויחוש את תחושותיו. זהו 'חכם לב' שהצטווה משה לקחת למלאכת הקודש, משום שרק אדם מתוקן כזה, אהוב אצל מלכו של עולם, וראוי הוא לבנות בית לה'. אדם נעלה זה, חושב תמיד צעד נוסף קדימה, וקורא את תחושות זולתו מראש. ככל שמאומן ומיומן הוא בחכמת הלב, כך זריזה מחשבתו לזהות את המתרחש סביב, לבו חש את זולתו, וכבר דיבורו ואברי גופו פועלים בהתנהגות המיטיבה לזולתו וגורמת לו להיות מאושר.

וכמו שמספרים על הגאון רבי עקיבא איגר זצ"ל, שכאשר נפל גביע היין של אחד מאורחיו העניים בליל הסדר והכתים בכתם ענק את המפה הלבנה, ראה הרב את עיני האורח מביטות לכל עבר במבוכה ובבושה, ומיד הפיל בכוונה את גביע היין שלו, וכתם אדום ענק התפשט גם לצדו על המפה. אחז הרב בשולחן ואמר: "השולחן הזה רעוע וחיוב תיקון. כבר שני גביעי יין נשפכו כאן!" ופני האורח אורו.

על הג"ר עזרא עטיה זצ"ל מסופר שכאשר הגיע בזקנותו לאסיפת גדולי הרבנים שהיתה מתכנסת אחת לכמה שנים בליווי תקשורת גדול, שם לב לתלמיד חכם צעיר יחסית שאיחר מעט, וכל המקומות שסביב השולחן כבר היו תפוסים. קם הרב ואמר: "הריני מבקש את סליחת הרבנים, איני מרגיש טוב ועלי ללכת..."

כשיצא, שאלו עוזרו המבוהל במה אינו חש בטוב והאם להזעיק רופא, שהרי לא היה יוצא מכנס נכבד כזה אלילי שמצבו חמור. השיב לו הרב: "כוונתי הייתה רק שאינני מרגיש טוב כשאותו רב עומד ואני יושב..."

על הג"ר ירוחם ליבוביץ זצ"ל מספרים שכאשר עלה לרכבת נפלה כפפה אחת מידו לרציף, אך מיד נסגרו הדלתות והרכבת החלה בנסיעה. להפתעת הנוכחים הזדרז הרב והשליך מהחלון את הכפפה השניה. כשתמה מלווהו על המעשה המוזר, הסביר לו הרב: את הכפפה שנפלה לא אוכל להשיב, ובשניה כבר לא יהיה לי שימוש. השלכתי אותה בסמוך לראשונה, כדי המוצא אותן יוכל ליהנות מהן.

ועל אחד האדמורי"ם מסופר שמאחר שלפי טבעו לא היה מצליח לנשוף בשופר ולתקוע כראוי, היה אחר תוקע בבית מדרשו במשך עשרות שנים. והנה כשהזקין מאוד אותו תוקע, הגיע ראש השנה והשופר השמיע קולות קטועים וצרודים. כשהתייאש התוקע הזקן ונתן את שופרו לגבאי כדי שיעבירו למישהו אחר, רמז האדמו"ר שברצונו לתקוע. הוא התאמץ והתאמץ, אך כצפוי השמיע רק קולות קטועים וצרודים, והשופר הועבר לתוקע אחר. כשנשאל האדמו"ר לאחר התפילה על ידי הגבאי מדוע ניסה לתקוע וביזה עצמו לחינם? השיב האדמו"ר בפשטות: "כדי למעט את בושתי של התוקע הוותיק". אלו הם 'חכמי לב' המהווים דוגמא לכולנו... וישמע החכם ויוסיף לקח.

שבת זו השלישית שב'ארבע פרשיות', היא פרשת פרה, שקורין בשבת הסמוכה לפרשת החדש (אין מפסיקין בין שתי פרשיות אלה). ויהי רצון שיקויים בנו דברי הנביא יחזקאל (לו, כה): "וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם".

מאת

כִּי תֵשָׂא - תוכן ענייני הפרשה

- א. מניין ישראל ע"י מטבעות "כסף הכיפורים" (ולא ע"י ספירת בני ישראל).
- ב. מצות תרומת מחצית השקל (ל).
- ג. מצות עשיית הכיור וכנו ורחיצת הכהנים את ידיהם ורגליהם לפני העבודה בבית המקדש (ל, יז-כא).
- ד. מצות הכנת שמן המשחה וקטורת הסמים, ואיסור לזרים לעשות כמתכונתם (ל, כב-לח).
- ה. מינוים של בצלאל ואהליאב לעשיית מלאכת המשכן וכליו.
  - ו. אזהרה מיוחדת על קדושת השבת (לא, יב-יח).
  - ז. מעשה העגל (לב, א-ו).
- ח. משה יורד מן ההר ושובר את הלוחות, העונש לעובדי העגל (מיתה בחרב, ובידי שמים ובשתיית המים) (לב, טו-לח).
- ט. משה עולה להר סיני בפעם השניה, שם הוא מתפלל ומבקש את סליחת ה' על חטא העגל (לג, א-כג).
- י. משה עולה להר סיני בפעם השלישית. הגילוי של י"ג מידות של רחמים והסליחה על חטא העגל (ביום הכיפורים).
- יא. הברית עם בני ישראל, ומצוות זהירות מהגויים עובדי עבודה זרה, שמירת שבת ומועדים, מצות בכור אדם ובכור בהמה, ואיסור בשר בחלב.
- יב. לאחר רדתו מן ההר "קָרַן עוֹר פְּנֵי מֹשֶׁה", ולאחר שהיה מלמד את ישראל תורת ה', שם מסוה על פניו.

"וַיַּחַל מֹשֶׁה אֶת פְּנֵי ה' אֶלְקָיו..." (לב, יא)

יִרְאוּ" (לג, כג) סיפור אצילי

רמז מתוק מדבש מביא בעל 'בית הלוי' ממה שמצינו אצל משה רבינו כאשר ביקש מה' יתברך: "הראני נא את דרכיך" ופירושו רז"ל (ברכות ז:) שרצה משה רבינו להבין: "מדוע יש צדיק ורע לו ורשע וטוב לו"? וכיצד השיב לו הבורא: "וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶעֱבִיר כָּל טוֹבִי עַל פְּנֶיךָ וְקָרָאתִי בְּשֵׁם ה' וְחַנּוּתִי אֶת אֲשֶׁר אֲחֹן וְרַחֲמֹתַי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם : וַיֹּאמֶר לֹא תוּכַל לִרְאֹת אֶת פְּנֵי כִי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחָ" (לג, יט-כ).

את הנהגת ה' אפשר להבין רק כעבור זמן - "וְקָרָאתִי אֶת אֲחֹרַי", אף שבשעת מעשה לא מבינים - "וּפְנֵי לֹא יִרְאוּ", ודרשו רז"ל (ברכות ג.) "וְקָרָאתִי אֶת אֲחֹרַי", הראהו קשר של תפילין, מה רצה ללמדו בזה?

מבאר ה'בית הלוי' כך, התפילין, המסתכל מצד הפנים נראה, כי יוצאות ממנו שתי רצועות - האחת לצד ימין - שהוא סמל החסד, והשניה - לצד שמאל - סמל למידת הדין, אך מאחורנית - במקום העורף שם מונח קשר התפילין, הרי שהוא קושר את שתיהן, ואז רואים שהדין קשור בחסד, הכל אחד. [עמק הפרשה עמ' קכט]

גברת אחת מנתיבות אשר ב"ה זכתה לחזור למקורות וקבלה על עצמה לשמור את מצוות התורה, 18 שנה עבדה באחד המפעלים בדרום, והנה כמה חודשים אחרי שחזרה בתשובה קבלה מכתב פיטורין מהעבודה, היא ניגשה אל הרב ושאלה בתמיחה: "סליחה כבוד הרב, אינני מבינה, כשהייתי "לא בסדר" (חילונית) העבודה היתה "בסדר" והנה כשאני "בסדר" (חזרתי בתשובה) העבודה "לא בסדר", איך זה יתכן?...

ענה לה הרב: "דבר אחד אני יכול לומר לך, כשמתעוררת אצלנו בעיה כזו אנו הולכים הביתה ומשננים לעצמנו כל הזמן שכל מה שעושה הקב"ה הכל לטובה. יש אנשים שמבינים את הסיבה אחרי יום, יש אחרי שנה ויש שלא רואים זאת כל החיים אבל הקב"ה עושה רק טוב".

הגברת הלכה לביתה והחלה לעבוד על עצמה בנושא בטחון. למחרת כשאסף הטרנזיט את העובדים לעבודה אירעה תאונה בדרך לעבודה, 2 עובדים נהרגו ו-4 נפצעו קשה. בערב התקשר אליה המנהל: "גבירתי, יש לנו פחות עובדים, אנו צריכים אותך מחר בעבודה".

מה מסתבר שהקב"ה פיטר אותה ליום אחד כדי שהיא תינצל מתאונת דרכים... [ע"פ ניצוצות] וזה שכתוב "וְקָרָאתִי אֶת אֲחֹרַי" במבט לאחור אותה אשה ראתה שהפיטורין היו לטובה "וּפְנֵי לֹא יִרְאוּ" - בתחילה היה לה קושיות על הקב"ה...

"וַיִּתְּנוּ אִישׁ כֶּפֶר נַפְשׁוֹ..." (ל, יב)

הנה תיבת "וַיִּתְּנוּ" מוטעם בקדמא ואזלא, ויש לומר שזה בא לרמז על מאמר חז"ל במסכת שבת (דף קנ"א) אמר ליה רבי חייא לדביתהו [לאשתו] כי אתי עניא קדים ליה ריפתא [כשבא עני הקדימי לפניו לחם] כי היכא דלקדמי לבניך [בכדי שיקדימו לחם גם לילדים שלך כשיצטרכו], אמרה ליה מילט לייטית לי [שאלה אותו וכי אתה מקלל אותי?], אמר לה: גלגל הוא שחוזר בעולם ע"כ, והנה תיבת "וַיִּתְּנוּ" נקרא פנים ואחור, כי גם הנותן יצטרך לפעמים שיתנו לו ח"ו, וזהו שרמזה לנו התורה הקדושה בטעמי 'קדמא ואזלא' אקדימו ריפתא לעניא כי היכא דלקדמי לבניך לכן אתה הקדם ותן לו, וילך לפניך צדקך בטרם יסוב הגלגל על בניך. [קול אליהו לגאון מוילנא]

"וַיַּחַל מֹשֶׁה אֶת פְּנֵי ה' אֶלְקָיו..." (לב, יא)

הגאון הצדיק רבי שמשון פינקוס זצ"ל מביא בספרו "תפארת שמשון" יסוד נפלא: חז"ל (ברכות לב.) מספרים, שכאשר ראה משה רבינו את הכעס הגדול שהיה על עם ישראל, מיד תשש כוחו ולא היה יכול לדבר, וכיון שאמר הקב"ה (דברים ט, יד): "הֲרָף מִמֶּנִּי וְאֶשְׁמִדֶם", אמר משה: דבר זה אינו תלוי אלא בי, מיד עמד ונתחזק בתפילה וביקש רחמים.

נמצאנו למדים, שכאשר מוצאים אנו את עצמנו בזמן קשה, במצב של תשישות כח, פשוט אין כח לדבר, וזה שכיח מאוד שהאדם במר נפשו אינו יכול לפתוח את פיו בתפילה, או מפני גודל צערו ושברון ליבו, או מפני שמרגיש שעומד מרוחק מבוראו ואינו ראוי להתקרב אל הקודש, ובין כך ובין כך מפסיק להתפלל - דוקא בזמנים אלו עליו לעמוד ולהתחזק בתפילה ובתחנונים ותפילתו תתקבל, ואת זה לימדו הקב"ה למשה רבינו.

והנה כתיב: "וַיִּנְחַם ה' עַל הָרָעָה אֲשֶׁר דָּבַר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ", היינו שהתקבלה תפילתו של משה שלא יכלה הקב"ה את בני ישראל. אך רואים בפסוקים שמשה רבינו לא הסתפק בזה. הוא לא נח ולא שקט עד שהבטיחו הקב"ה "פְּנֵי יִלְכוּ וְהִנַּחְתִּי לָךְ", היינו שיחזיר להם לישראל את הארת הפנים והאהבה כמקדם. ועדיין לא נח משה, וביקש: "הֲרָאֵנִי נָא אֶת כְּבֹדְךָ" - הראני את הנהגותך, היינו מידת טובו הנוראה של הקב"ה - שהם י"ג מידות של רחמים.

וכבר עמדו על כך המפרשים והקשו, וכי ביקש עתה להרוויח בגלל מעשה העגל עוד יותר מקודם?! אבל באמת כן הדבר, כי מאחר ומחמת הצרה היה מוכרח להתפלל, ותפילתו פתחה שער של רחמים, א"כ זו שעת כושר לבקש טובות ורחמים עוד יותר מקודם.

ומכאן נלמד, שאם לדוגמא ישנו חולה, ומתפללים לפני הקב"ה לרפואתו, והתפילה התקבלה ויצא החולה מכלל סכנה, אין להסתפק בזה, אלא לא לנוח ולא לשקוט עד שיבריא לחלוטין. וכן אם יש למישהו בעיות של פרנסה, ושופך ליבו בתפילה 'מאין יבוא עזרי', הנה אם התקבלה התפילה ומצא פתרון למצוקתו הכספית, אל יסתפק בזה, שהרי יש לו עתה הזדמנות נפלאה לשפר את מצבו הכלכלי עד שירווח לו, שהרי שערי שמים פתוחים לתפילתו. וכן אמרו חז"ל, שכאשר החולה עומד מחוליו, חוזר לימי עלומיו, שנאמר: "רַטֹּפֶשׁ בְּשָׂרוֹ מְנַעַר יָשׁוּב לִימֵי עֲלֻמִּי" (איוב לג, כה). ללמדנו, עד כמה גדול כח התפילה, שמי שיעמוד ויתחזק בתפילה ובתחנון, יפציר ולא ירפה, ודאי יתקיים בו (תהילים כ, ה): "יִתֵּן לָךְ כְּלָבֶדָּךְ וְכָל עֲצָתְךָ יִמְלֵא".

ארבעה דברים מרומזים בחז"ל שהם צריכים להיות 24/7, לרמז שהקב"ה זמין ופתוח לכל אחד 24 שעות 7 ימים בשבוע והם: **להודות לה'** - על כל נשימה ונשימה שאדם נושם צריך לקלס כלומר לשבח את בוראו. **ללמוד תורה** - "והגית בו יומם ולילה". **אמונה** - שהקב"ה מפרנס.

תפילה - אמר רבי יוחנן ולואי יתפלל אדם כל היום כולו (מסכת ברכות כא).

והיכן שלושת הדברים רמוזים? ישנם יש ארבעה פסוקים שיש להם 24 אותיות ו-7 תיבות (מילים), ואלו הם: **"הדו לה' פי טוב פי לעולם חסדו"** (תהלים קז, א) - הודאה לה' יתברך. **"טוב לי תורת פיך מאלפי זהב ונכסף"** (תהלים קיט, עב) - לימוד תורה.

"פותח את ידך ומשביע לכל חי רצונך" (תהלים קמה, טז) - אמונה שהקב"ה הוא הפרנס.

"חנני ה' פי אלדי אקרא כל היום" (תהלים פו, ג) - תפילה.

**”הַשְּׁמֵר לְךָ פֶּן תִּכְרַת בְּרִית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ...
וְקָרָא לְךָ וְאָכַלְתָּ מִזִּבְחֹו” (לד, יב:טו)**

אומר ה'חנינו' (מצוה ק"א): מרשי המצוה להרחיק ולסלק כל עניין עבודה זרה וכל דבר המיוחס אליה מבין עניינו ומחשבותינו.

מדיני המצוה מה שאמרו חז"ל (עבודה זרה נא:): שכל דבר שעשו ממנו תקרובת לעבודה זרה אסור, אפילו מים ומלח. כלומר, שאף על פי שמים ומלח הם דברים קלים ואפשר לומר בהם שאינם לתקרובת ולא הניחום לפני עבודה זרה לכוונת כבוד כלל, אף על פי כן אסור. וכן אסרו זכרונם לברכה (כט:): לרוב ריחוק כל יין של גוי אף על פי שלא ידענו בו שנשכחו לעבודה זרה, והוא נקרא להם 'סתם יינם'.

ועוד עשו הרחקות רבות בעניין היין לפי שהיה עיקר שמחת הזבח להם, ועוד שהתורה הזכירה איסורו בפירוש, כמו שכתוב בפרשת האזינו "יִשְׁתּוּ יַיִן נְסִיכִים" (דברים לב, לח). ועל כן החמירו זכרונם לברכה בו ואמרו (שם נח). להרחקת העניין שאפילו יין של ישראל מיד שיגע בו גוי יהא אסור אפילו בהנאה.

ונוהגת אזהרה זו בכל מקום ובכל זמן בזכרים ונקבות. והעובר עליה ואכל כל שהוא או שתה אפילו טיפת יין נסך גמור במזיד לוקה. שאין דין דברים אלו כדין שאר דיני אסורי מאכלות שהן בכזית ודין שתיה ברביעית, לפי שעל עבודה זרה הזהירה תורה ואמרה "וְלֹא יִדְבַק בְּיָדְךָ מְאוּמָה מִן הַחֶרֶם" (דברים יג, יח) כלומר, ואפילו כל שהוא.

מובא לפניכם קוראים יקרים סיפור נפלא מתוך 'ספר מארמאריש' על יהודי שעמד בנסיון של יין נסך וקיבל החלטה נועזת בעניין:

"תומאש, רד בבקשה למרתף והבא בקבוק יין טוב, לכבד בו את אורחינו", קרא השר ההונגרי לעבר משרתו.

זה קרה לפני קצת יותר ממאתיים שנה. בעיר סטימטרה שבהונגריה התיישב הגרעין שייסד את הקהילה היהודית. בראשו עמד ר' יצחק (איציק) שטרן, יהודי ירא שמים ובעל כישורים רבים, שעשה חיל בעסקיו והתעשר. הוא הצטיין במיוחד במידת הכנסת האורחים. ביתו הרחב היה פתוח לעוברים ושבים, והוא קיבל את כולם בסבר פנים יפות ואירחם כיד המלך.

שמו של ר' יצחק התפרסם בכל רחבי המדינה. צדיקי זמנו, ובהם רבי מנחם-מענדל מרימנוב, רבי משה טייטלבוים מאוהלה, רבי ישראל מרוז'ין ועוד, נהגו לפקוד את ביתו במסעותיהם. בעל הבית קיבלם בחרדת קודש, הניח את כל עיסוקיו החשובים, והתמסר לשרתם ולהעניק להם את כל צורכיהם. טוב ליבו של ר' יצחק נודע כל-כך עד שהצדיקים נהגו לדמותו לגדול מכניסי האורחים בעם היהודי, ולכנות את ביתו בחיבה "אוהלו של אברהם אבינו". להבדיל, גם בקרב האצולה הגויית היו לר' יצחק שטרן קשרים אמיצים. הוא זכה להערכה רבה בחוגי השלטון, ודלתות הפקידים הבכירים היו פתוחות לפניו תדיר.

בלי שקיבל מינוי רשמי נהפך ר' יצחק לשתדלן נמרץ הפועל למען אחיו היהודים. כל מי שנקלע למצוקה בירוקרטית או נתקל ביחס אטום מצד נושא משרה ציבורית, היה פונה אל ר' יצחק וזה היה נחלץ מייד לעזרתו. שליחויות רבות עשה למען אחיו היהודים, והשתדל בעבורם ב'חלונות הגבוהים', הן בענייני הפרט הן בסוגיות הנוגעות לכלל.

ר' יצחק התברך בנשיאת חן מיוחדת, ובזכותה הצליח למצוא מסילות לליבם של אישים בכירים, שהתאפיינו בהירות ובשחצנות, במיוחד כלפי יהודים, שממילא הופלו לרעה. אלא שכל ניסיונו ואישיותו הכובשת לא עמדו לו בסיטואציה המתוחה שאליה נקלע עכשיו.

זה היה בעת ביקור במעונו של שר בכיר, בעבור עניין הנוגע לקהילה היהודית. ר' יצחק בא אליו בחברת עוד יהודי. הוא הכיר את השר ואת אופיו הקפריזי. סמכויות רחבות היו בידו, והוא היה יכול להעניש בני-אדם בגחמת רגע. שני היהודים נכנסו אפוא לביתו כשבליבם מעט מתח וחרדה.

באותה שעה היה השר שקוע בארוחת הצהריים, ושני האורחים נתבקשו להמתין. האיש סיים את ארוחתו, קינח את פיו במפית ונפנה אל האורחים. חיוך רחב עלה על שפתיו. הוא הוביל את השניים אל פינת האירוח, והורה למשרתו לרדת למרתף ולהביא בקבוק יין.

ליבו של ר' יצחק החסיר פעימה. גלגלי מוחו נעו במהירות, מחשבות את התרחישים הגרועים העלולים להתממש בעוד זמן קצר. הוא לא הספיק לחשוב הרבה, וכבר היטה השר את הבקבוק אל הכוסות, מזג מתוכו לשלוש כוסות, והושיט שתיים מהן אל האורחים. "בבקשה, שתו"! הזמין את אורחיו ללגום מהמשקה. כשראה שהם מהססים דחק בהם: "זה יין משובח ואיכותי במיוחד. הוא עשוי מזני ענבים נדירים, והתיישן שנים רבות בחביות עץ".

שני היהודים ניסו למלמל תירוץ כלשהו, אך השר לא קיבל את ההתנצלויות. "מה, לא תכבדו אותי"? - שאל בנימה נעלבת. פניו האדימו. החיוך ששרה עליהן נמחק, וארשת זועפת באה במקומו. הוא קם ממקומו בחמת זעם. מבטו ירה גיצים לכל עבר. "שמעו, יהודים", רעם קולו, "בעזות מצח כזאת לא נתקלתי מעולם! שיהודים ינהגו בחוצפה וידחו את הזמנתי לשתות עימם!? איזו השפלה!..."

רגעים ארוכים נמשך מופע האימים של האיש. הוא פער פיו בדברי הפחדה ורהב כלפי שני היהודים, שישבו קפואים וחסרי-אונים בכיסאותיהם. "הקשיבו לי היטב", נופף באצבע מעל ראשיהם של השניים. "אני יוצא מכאן לעשר דקות. בזמן הזה תוכלו לקבל את החלטה הנכונה ואז אחזור ונשתה יחד לחיינו. אם תמלאו את רצוני, אמלא אני את מבוקשכם. אם לאו, אהרוג אתכם בחרבי כאן ועכשיו!" בדברו שלף האיש חרב נוצצת ונופף בה מול פניהם ההמומות של השניים.

ר' יצחק קם מכיסאו. פניו היו חיוורות, אך עיניו בערו כלפידים. קולו הבוטח הדהד בחלל החדר: "הנני מברך את אלוקיי על שזיכני לקדש את שמו הקדוש"! הוא הישיר מבט נוקב בשר ואמר לו: "אני מוכן למות על אמונתך!"

השר הסב את פניו לעבר היהודי השני. "ואתה? שתה והצל את חייך"! קרא לעברו.

הלה מצמץ בעיניו בפחד. הוא רעד כעלה נידף. המאבק בנפשו הוכרע. הוא נטל את הכוס, קירבה אל שפתיו ולגם את תכולתה.

השר התרווח על כיסאו בסיפוק. הוא סקר את שני היהודים במבט בוחן, וחיוך עלה על שפתיו. ואז גחן קדימה ואמר: "דעו כי כוונתי לא הייתה להרע לכם. יודע אני שאסור לכם לשתות יין עם מי שאינם מבני אמונתכם. רציתי לבחון עד כמה אתם דבקים במצוות דתכם.

"ואתה, איציק, הרשמת אותי במידת נאמנותך לדתך, ומהיום והלאה אמלא ברצון כל בקשה שלך"!

כאמור, שבת זו השלישית שב'ארבע פרשיות', היא פרשת פרה, שקורין בשבת הסמוכה לפרשת החדש (אין מפקיין בין שתי פרשיות אלה).

מוציאין שני ספרי תורה, באחד קורין לשבעה קרואים בפרשת השבוע, ובשני קורין למפטיר בסדר 'זאת חקת התורה' שבספר במדבר את פרשת הטהרה באפר פרה אדומה. **מובא במדרש** ("שוחר טוב" תהלים ג): רבי שמעון בר יוחאי אומר: "ג עגלים עשו בני ישראל בחטא העגל.

וחז"ל מספרים שנמסרו לאהרן תכשיטים וכלי זהב, והושלכו לכבשן האש, שם הותכו, ולפתע הגיח מהכור עגל העשוי זהב מקרטע ופועה, כנדרש בפרקי דרבי אליעזר 'ויצא עגל גועה'. כיוון שהשליכו הזהב לאש בכור, באו מכשפי ערב רב שעלו עמם ממצרים, ועשאוהו בכשפים, ויש אומרים מיכה היה שם, והיה בידו שם וטס שכתב בו משה "עלה שור" להעלות את ארונו של יוסף (שנמשל לשור) מהנילוס והשליכו לכור, ויצא העגל.

ו'הזהרה' הקדוש כתב: כל מכשפי מצרים נסחפו עם הערב רב, ובראשם שני בני בלעם יונוס וימברוס. והנה בפרשתנו בה מופיע מעשה חטא העגל קוראין אנו במפטיר את פרשת פרה אדומה המכפרת על חטא העגל, כדרשת חכמינו: (רש"י במדבר יט, כב) תבוא האם (הפרה) ותקנח טינוף בנה (העגל).

כתוב בפרשה (לב ט): "וַיֵּזֶר עַל פְּנֵי הַמַּיִם" - מובא בזוהר (פרשת משפטים ק"ג) שמים אלו היו מי האוקיינוס, שבשעה ששבר משה הלוחות, נעקרו מי האוקיינוס ממקומם, וביקשו להציף העולם, ואז לקח משה העגל וטחן אותו עד אשר דק. זרה אותו במי האוקיינוס ולא נחו המים עד שלקח מהם והשקה את העם, ואז נחו המים.

לפניכם מספר עובדות חלקן חיוב קריאת פרשת פרה, והדרך שבה שלימוד התורה היא מטהרת את לומדיה.

על פי ה'שולחן ערוך', חיוב קריאת פרשת פרה הוא מן התורה (א"ח תרפ"ה, ז). לעומת זאת, המשנה ברורה סובר כי חיוב קריאתה הוא רק מדרבנן (מ"ב שם ס"ק טו בשם אחרונים).

בזמן בית המקדש, היתה קיימת חובה להיטהר לפני הרגל, ולכן קוראים פרשה זו, העוסקת בטהרה, כאשר מתקרב חג הפסח. במדבר סיני שרפו את הפרה האדומה סמוך לחודש ניסן, כדי להזות באפר הפרה על בני ישראל מיד לאחר הקמת המשכן, כדי שיהיו טהורים ויוכלו להקריב את קרבן הפסח. בקריאת פרשה זו כלולה כוונתנו להתפלל לה' שיטהר אותנו במהרה, ונזכה לעבוד אותו בבית המקדש.

"השפת אמת" כותב כי שבת זו היא זמן מיוחד לטהרה: "זמן זה מסייע לטהרה על ידי שבזמן המקדש היו כל בני ישראל עסוקים בטהרה בימים אלו לטהר עצמם לקרבן פסח, לכן הזמן מבקש תפקידו, ומסייע לטהרת הלב גם עתה".

בזמן שאין בית המקדש קיים, דבר שפתינו לרצון לפני אדון כל, כאילו קיימנו והקרבנו הקרבנות, וגם הפרה בהזאת שלישי ושביעי, ועל ידי קריאתה על כל פנים נטהר טהרה רוחנית לכבוד הרגל הבא עלינו" (עבודת ישראל). בעניין זה ראוי לציין את דבריו של בעל ה"חסד לאברהם", הכותב כי בשלושים הימים שבין פורים לפסח, הקב"ה מוציא את ישראל בכל יום משער נוסף מתוך שערי הטומאה, ומעלה אותם מדרגה לדרגה.

בשבת זו ניתן לתקן את שורש כל החטאים: עיקר קריאת פרשת פרה מכוונת על טהרת הלב מן העוונות. רבי צדוק הכהן מלובלין מפרש את ההפטרה, הנאמרת לאחר קריאת פרשת פרה, בה נאמר (יחזקאל לו, כה): "וַיִּרְקְטוּ עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וַיְהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם, וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם". מכאן, שעיקר טהרת פרה אדומה היא הנקיות והזיכוכ מן העוונות ("פרי צדיק", פרשת פרה, אות ז).

ה"חתם סופר" מסביר את העניין שבאפר הפרה: "משום כן אמרה התורה להיטהר באפר פרה, לרמז לאדם שישוּב בתשובה אל ה', על ידי שיהיה בעיני עצמו כעפר ואפר. כי על ידי תשובה מתוך הכנעה ושפלות הרוח זוכים לטהרה". עוד כותב ה"חתם סופר" וממשיל את מי החטאת לדמעות: "ואף גם זאת, שישפוך דמעות מתוך שברון לב, ודמעות אלו יחשבו לו כהזאת מי חטאת" ("חתם סופר", דרשות ל"ג).

עיקר הטהרה הוא על ידי לימוד התורה: במדרש רבה על פרשת במדבר מובאים דבריו של רבי יוסי ברבי חנינא: "אבל עתה, בעוונותינו הרבים, שחרב בית המקדש, אין לנו טהרה, אלא כשאנו לומדים ועוסקים בתורת פרה ובמצוותיה, על ידי זה אנו נטהרים".

באופן זה מסביר ה"רוקח" את הפסוק "זאת חוקת התורה" כן: "הוקשה חוקת התורה לפרה אדומה, מה פרה אדומה מטהרת, אף התורה מטהרת לומדיה לשמה". הש"ה כותב כי "אף בזמן שאין אפר פרה, יוכל אדם לטהר את עצמו כשדבק בהתמדת התורה, ולומד ומלמד על מנת לשמור ולעשות ולקיים".

**בברכת התורה
רוז ברינה**

"לְאָדָם מְעַרְכֵי לֵב וּמֵה' מַעֲנֶה לְשׁוֹן" [משלי טז, א]

לעילוי נשמת מו"ר אבי: יעקב בן רחל וצדוק מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה נפתלי בן רוזה: סמי בן שמחה: גורג'י בן שמחה רבי מאיר בן אש: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה שלמה בן זוהרה: יעקב בן סאלם: חיים בן דוד ורחל אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיאל: דויד (רוג'ה) בן שמחה משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה: שמעון בן רחל בן זינו מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעימה: רוזה בת שמשון מרים בת עיזיה: כתון בת חביבה: אהובה (דייזי) בת טובה שמחה בת סרח: חיה בת יוסף: רחל בת חנה: חנינה בת כמיסה

להצלחה: אריה (לאון) בן מלכה: אליעד יעקב בן פאולה: הדס-הודיה בת פאולה

זיווג הגון - זהבה בת אטו: ג'ימי שמואל בן אסתר: נעמה בת אסתר רחלי בת זהבה: עדינה בת שמחה: אלקנה רחמים בן איריס: בתיה בת אסתר

לרפואת:
הרב מאיר נסים בן כסאנה שליט"א
יעקב ישראל בן גלית: אריאל בן אביגיל
מנחם בן עליזה: שמעון בן רחל: אברהם בן אנט
אורטל בת גלית: יקטוריה בת שרה: זוליס בת חנה
פאולה בת דינה: גלית בת חות: מרים קוק בת רבקה
אילה לאה בת ציפורה: שושנה בת שרה
רחל בת נטורה: רות בת לינה: נטרי בת רחל

לזרע של ימיא:
יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים
נפתלי שלמה בן לאה: ליאור בן דינה
שושנה ריזל בת מינה: שירה בת שושנה
מיטל בת לולו: ליאת בת יוקטוריה
שמחה צביה בת רחל: יובל בן שלומית
רחל בת חיה: עדי בת מזל
נעמה בת אסתר

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752

או במייל: Ronbarina@gmail.com
כתובת: הקוצר 2 רמת השרון מ. 4741102

מצוה לתרום מכספי מעשר לייכוי הרבים
ניתן לשלוח צ'ק לכתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון